Immanuël
Gemeente van het Levende Woord

JHWH onze God is één … Hij is de énige

We kennen allemaal de woorden uit Deut 6:4 **“Hoor, Israël: JHWH is onze God; JHWH is één.**
Wat betekent nu eigenlijk de formulering "**JHWH is één**"**?**
Wel, laten we eens lezen wat de persoonlijke opvatting van Jesjoea is over deze formulering.

Marcus 12:28-34
"En een der schriftgeleerden, tot Hem komende, hoorde, dat zij met elkander redetwistten, en overtuigd, dat Hij hun goed geantwoord had, vroeg hij Hem: Welk gebod is het eerste van alle? Jezus antwoordde: Het eerste is: Hoor, Israël, de Here, onze God, **de Here is één**, en gij zult de Here, uw God, liefhebben uit geheel uw hart en uit geheel uw ziel en uit geheel uw verstand en uit geheel uw kracht. Het tweede is dit: Gij zult uw naaste liefhebben als uzelf. Een ander gebod, groter dan deze, bestaat niet.
En de Schriftgeleerde zeide tot Hem: Inderdaad, Meester, naar waarheid hebt Gij gezegd, **dat Hij één is** en **dat er <u>géén ander</u> is dan <u>Hij</u>**. En Hem lief te hebben uit geheel het hart en uit geheel het verstand en uit geheel de kracht, en de naaste lief te hebben als zichzelf, is meer dan alle brandoffers en slachtoffers.
En **Jezus, ziende, dat hij verstandig geantwoord had**, zeide tot hem: Gij zijt niet verre van het Koninkrijk Gods. En niemand durfde Hem meer iets vragen."

We lezen dus hoe Jesjoea zegt "**de Here is één**", hetgeen door de Farizeeër wordt opgevat als "**er is géén ander dan Hij**". Het verslag vertelt ons vervolgens dat Jesjoea deze uitlegging verstandig vond. We mogen er daarom zeker van zijn dat "**JHWH is ÉÉN**" betekent dat er geen ander is dan **JHWH**. Dus, … **JHWH is de énige!**

Wat betekent nu eigenlijk de uitspraak “JHWH is ÉÉN”?
De Hebreeuwse grondtekst spreekt hier van het woord <u>*echad*</u>, dat <u>*één*</u>, <u>*eerste*</u>, of <u>*enige*</u> betekent. Het is afgeleid van het werkwoord <u>*achad*</u> dat *bij elkaar brengen* of *tot een eenheid maken* betekent. Om deze reden kan *echad* ook verwijzen naar een eenheid. Deze gedachte vinden wij bijvoorbeeld terug in Gen 2:24 “Daarom zal een man zijn vader en zijn moeder verlaten en zijn vrouw aanhangen, en zij zullen tot *één* vlees zijn”.

Op analoge wijze kan men veronderstellen dat ook JHWH een eenheid zou kunnen zijn, in die zin dat Hij uit afzonderlijke delen bestaat die toch als één moeten worden beschouwd. Dit is de kerngedachte van de drie-eenheidleer en deze interpretatie van Deut 6:4 is daarom de meest populaire in het christendom.
Feitelijk is deze lezing echter geen uitlegging van de tekst maar een <u>inlegging</u>. Men heeft u eerder reeds de leer van de drie-eenheid onderwezen en u las vanuit die kennis de uitspraak “**JHWH is ÉÉN**”. Daarmee werd er dus iets in de tekst gelegd. Persoonlijk geef ik er echter de voorkeur aan om de tekst zoveel mogelijk voor zichzelf te laten spreken. Dan pas kun je werkelijk spreken van een <u>uitlegging</u>.

Laten we bijvoorbeeld eens kijken naar het gebruik van het woord *echad* in het gehele boek Deuteronomium. Dit boek gebruikt het woord welgeteld 25 maal, dus dat zal ons zeker meer inzicht geven:

1. De eerste keer dat het woord *echad* wordt gebruikt, heeft het de betekenis van *allereerste* (Deut 1:3).
2. Zevenmaal heeft het woord *echad* de betekenis van *het getal één*, oftewel *slechts één* (Deut 1:23, 17:6, 19:15, 24:5, 28:7, 28:25, 32:30).
3. Zestienmaal heeft het woord *echad* de betekenis van *één bepaalde onder meerdere* (Deut 4:42, 12:14, 13:12, 15:7(2x), 16:5, 17:2, 18:6, 19:5, 19:11, 21:15(2x), 23:16, 25:5, 25:11, 28:55).

Het mag opvallend genoemd worden dat het gehele boek Deuteronomium *nooit* verwijst naar een eenheid wanneer het woord *echad* wordt gebruikt.

Als we in het licht van deze kennis lezen in Deut 6:4 “Hoor, Israël: JHWH is onze God; JHWH *echad!”,* dan mag duidelijk zijn wat de tekst bedoelt te zeggen, namelijk: “**JHWH is de énige God!**”. Er wordt in het geheel niet gesproken over een eenheid, maar de nadruk ligt overduidelijk op het getuigenis dat er slechts **één God** is, namelijk **JHWH**.

Dezelfde conclusie kunnen we overigens trekken uit de uitspraak van Jesjoea zelf.
Jesjoea citeert Deut 6:4 in Marcus 12:30 met de woorden “Hoor, Israël, de Here, onze God, de Here is één”.

ΚΥΡΙΟϹ	Ο	ΘΕΟϹ	ΗΜΩΝ	ΚΥΡΙΟϹ	ΕΙϹ
kurios	ho	theos	hEmOn	kurios	heis
G2962	G3588	G2316	G2257	G2962	G1520
Master	THE	God	OF-US	Master	ONE
de Here	-	God	onze	de Here	één

Het Hebreeuwse woord *echad* is hier vertaald met het Griekse woord *heis*. De eerste maal dat dit woord in dit verhaal wordt gebruikt is in vers 28 waar wordt vermeld, dat “*één* der schriftgeleerden” tot hem kwam. Ook in deze context verwijst *heis* dus niet naar een eenheid maar naar *het getal één*.

Sterker nog; we lezen de reactie van deze Schriftgeleerde in vers 32, alwaar hij zegt:
“Meester, naar waarheid hebt Gij gezegd, **dat Hij één is en dat er géén ander is dan Hij**”.
Als we echter de uitspraak van Jesjoea lezen dan zien we dat hij dit nergens letterlijk zegt. De Schriftgeleerde geeft dus een toelichting bij de uitspraak van Jesjoea “de Here is één”. Volgens hem betekent dat namelijk “dat er géén ander is dan Hij”. En wat is de reactie van Jesjoea op deze uitleg? Wel, we lezen in vers 34, dat Jesjoea vaststelt dat deze Schriftgeleerde verstandig heeft geantwoord.

Conclusie:
Wanneer we lezen “**JHWH is ÉÉN**”, dan betekent dat “**JHWH is de énige**. Er is **géén** ander dan **Hij**!”.

Immanuël, Gemeente van het Levende Woord
Karper 5, 2954 BP Alblasserdam
Tel 078 6990097, Mobiel 0629 065138
Email: w.verdouw@immanuel-gemeente.nl
Web: http://www.immanuel-gemeente.nl

Wees van harte welkom op iedere Sabbatmorgen en ervaar dat de vreugde van JHWH onze kracht is.
Plaats van samenkomst: “De Havenkerk”, Ieplaan 9, 2951 CB Alblasserdam, om 10.30 uur